

225

DECYZJA Nr 288/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 29 lipca 2011 r.

w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego „Wytycznych w sprawie ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych”

Na podstawie § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426) ustala się, co następuje:

Wprowadza się do użytku służbowego w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych „Wytyczne w sprawie ochrony wojsko-

wych nieruchomości zabytkowych”, stanowiące załącznik do niniejszej decyzji.

Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *B. Klich*

Załącznik do decyzji Nr 288/MON
Ministra Obrony Narodowej
z dnia 29 lipca 2011 r. (poz. 225)

M I N I S T E R S T W O O B R O N Y N A R O D O W E J

**WYTYCZNE
W SPRAWIE OCHRONY
WOJSKOWYCH NIERUCHOMOŚCI ZABYTKOWYCH**

**W A R S Z A W A
2 0 1 1 r.**

SPIS TREŚCI

1. Postanowienia ogólne	
1.1. Zakres i przedmiot stosowania wytycznych	
1.2. Definicje podstawowych pojęć (słowniczek)	
2. Podstawowe zasady ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych	
2.1. Kategorie oraz rodzaje wojskowych nieruchomości zabytkowych	
2.2. Zasady ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych w okresie pokoju	
3. Zasady planowania ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych na wypadek szczególnych zagrożeń	
3.1. System ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych	
3.2. Rodzaje zagrożeń	
3.3. Zadania komórek i jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej	
4. Plan ochrony zabytków	
4.1. Metodyka postępowania	
4.2. Główne części planu	
4.3. Inne wymagania dotyczące planu	
5. Ewidencja wojskowych nieruchomości zabytkowych	
5.1. Zawartość dokumentów ewidencyjnych	
5.2. Prowadzenie ewidencji wojskowych nieruchomości zabytkowych	
6. Szkolenia specjalistyczne w zakresie ochrony nieruchomych dóbr kultury	
6.1. Zakres stosowania szkoleń specjalistycznych	
6.2. Osoby odpowiedzialne za organizację szkoleń	
6.3. Program szkoleń	
7. Postanowienia końcowe	

Załączniki:

Załącznik Nr 1 Wzór wykazu wojskowych nieruchomości zabytkowych znajdujących się w zasobach zarządcy	
Załącznik Nr 2 Wzór strony tytułowej planu ochrony zabytków	
Załącznik Nr 3 Wzór karty ewidencyjnej zabytków	

1. Postanowienia ogólne

1.1. Zakres i przedmiot stosowania wytycznych

1.1.1. Postanowienia „Wytycznych w sprawie ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych” zwanych dalej „Wytycznymi” dotyczą nieruchomości obiektów zabytkowych będących dziełem budownictwa, urbanistyki i architektury wraz z ich otoczeniem, usytuowanych na terenach będących w zarządzie Ministra Obrony Narodowej, które są:

- a) wpisane do rejestru zabytków,
- b) w trakcie postępowania administracyjnego mającego na celu wpisanie obiektu lub zespołu obiektów do rejestru zabytków,
- c) usytuowane w strefie ochrony konserwatorskiej w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- d) umieszczone w wykazach obiektów chronionych znajdujących się u wojewódzkiego konserwatora zabytków, zwanych dalej wojskowymi nieruchomościami zabytkowymi (wnz).

1.1.2. „Wytyczne” mają na celu uszczegółowienie zadań dla jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej, wynikających ze sprawowania trwałego zarządu w stosunku do nieruchomości obiektów zabytkowych oraz określenie jednolitych zasad postępowania w zakresie ochrony zabytków w czasie pokoju oraz na wypadek konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowych.

1.1.3. Wytyczne nie dotyczą zadań i kompetencji w zakresie ochrony nieruchomości obiektów zabytkowych pozostających w zakresie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz Agencji Mienia Wojskowego.

1.2. Definicje podstawowych pojęć (słowniczek)

1.2.1. Stosowane określenia oznaczają:

- a) **ustawa** — ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.),
- b) **Instrukcja** — instrukcję przygotowania i realizacji planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 212, poz. 2153),
- c) **Decyzja** — Decyzję Nr 250/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie przestrzegania zasad ochrony dóbr kultury w działaniach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. MON Nr 15, poz. 135),
- d) **nieruchome obiekty zabytkowe** — określone w punkcie 1.1.1. (wnz),
- e) **WKZ** — Wojewódzki Konserwator Zabytków,

f) **zarządca** — komórkę lub jednostkę organizacyjną resortu obrony narodowej realizującą zadania związane z zarządzaniem nieruchomościami resortu obrony narodowej,

g) **użytkownik obiektu zabytkowego** — podmiot któremu protokolarnie został przekazany obiekt zabytkowy w użytkowanie,

h) **administrator** — terenowy organ infrastruktury, któremu trwały zarządca przekazał protokolarnie nieruchomość,

i) **Konwencja Haska** — konwencję o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego podpisaną 14 maja 1954 r. w Hadze (Dz. U. z 1957 r. Nr 46, poz. 212),

2. Podstawowe zasady ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych

2.1. Kategorie oraz rodzaje wojskowych nieruchomości zabytkowych

2.1.1. Wojskowe nieruchomości zabytkowe stanowią nieruchomość, jej część lub zespół (kompleks) nieruchomości, będące w szczególności:

- a) dziełami architektury i budownictwa,
- b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- c) dziełami budownictwa obronnego,
- d) obiektami techniki,
- e) krajobrazami kulturowymi,
- f) formami zaprojektowanej zieleni,
- g) cmentarzami,
- h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- i) zabytkami archeologicznymi.

2.1.2. Dla celów ewidencji, o której mowa w punkcie 5. wprowadza się następujące rodzaje nieruchomości zabytkowych podlegających ochronie:

- a) zespoły pałacowe i dworsko-parkowe,
- b) obiekty i zespoły rezydencyjne,
- c) zabytki sakralne,
- d) obiekty techniki i inne wg terminologii prawa budowlanego,
- e) miejsca pamięci,
- f) obiekty i kompleksy architektury obronnej.

2.2. Zasady ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych w okresie pokoju

2.2.1. Zadania i kompetencje osób zajmujących kierownicze stanowiska Ministerstwa Obrony Narodowej, dyrektorów (szefów) komórek organizacyjnych MON oraz dowódców rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych reguluje Decyzja.

2.2.2. Ochrona wojskowych nieruchomości zabytkowych polega głównie na zabezpieczeniu ich

przed zniszczeniem, uszkodzeniem, dewastacją, na zapewnieniu im warunków trwałego zachowania, na opracowaniu dokumentacji naukowej, ewidencji i rejestracji oraz ich konserwacji, restauracji lub odbudowie opartej na naukowych zasadach.

2.2.3. Ochrona w zakresie określonym w punkcie 2.2.2. w stosunku do nieruchomości obiektów zabytkowych jest realizowana przez:

- 1) zarządców nieruchomości w zakresie:
 - a) prowadzenia ewidencji zabytku na podstawie odrębnych przepisów oraz o wymagań określonych w punkcie 5. wytycznych,
 - b) prowadzenia wszelkiej niezbędnej dokumentacji zabytku wynikającej z przepisów odrębnych,
 - c) prowadzenia dokumentacji technicznej zabytku jako obiektu budowlanego na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu utrzymania nieruchomości, w szczególności prawa budowlanego,
 - d) planowania i przeprowadzania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych na zasadach określonych w przepisach odrębnych w szczególności prawa budowlanego,
 - e) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie w oparciu na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 2) użytkowników obiektów zabytkowych w zakresie korzystania z zabytku w sposób gwarantujący trwałe zachowanie jego wartości.

2.2.4. Zarządca współdziała z właściwymi terytorialnie WKZ w sprawach:

- a) porównywania stanu wpisanych do ewidencji wojskowych nieruchomości zabytkowych z rejestrem zabytków,
- b) wnioskowania o wpisanie obiektu lub kompleksu obiektów do rejestru zabytków,
- c) uzgodnień dotyczących zmiany sposobu użytkowania wojskowych nieruchomości zabytkowych, zagospodarowania, prowadzenia badań, prac i robót oraz podejmowania innych działań przy zabytkach,
- d) uzyskiwania decyzji konserwatorskich wydanych dla obiektów dotychczas nie umieszczonych w ewidencji wojskowych nieruchomości zabytkowych,
- e) ustalania nieruchomości wojskowych nie będących zabytkami, lecz znajdujących się w strefie ochrony konserwatorskiej lub objętych ochroną,
- f) pozyskiwania kart ewidencyjnych będących w posiadaniu WKZ,
- g) udzielania pomocy WKZ w zakresie umożliwienia wstępu na wojskowe tereny zamknięte z obiektami zabytkowymi dla stwierdzenia stanu ich zachowania i ich wartości albo spo-

ządzenia dokumentacji, a także w celu oznakowania obiektu zabytkowego.

2.2.5. Realizacja ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych w zakresie przeprowadzania prac konserwatorskich, restauracyjnych i robót budowlanych na poszczególnych etapach realizacji, poza uzgodnieniem z WKZ wymaga uzgadniania z właściwymi organami lub służbami w zakresie sanitarnym, ochrony środowiska, bhp, ppoż., a także powinna odbywać się zgodnie z projektem budowlanym, programem robót, warunkami technicznymi, Polskimi Normami oraz sztuką budowlaną.

2.2.6. Wszelkie zmiany sposobu użytkowania obiektu zabytkowego lub kompleksu obiektów zabytkowych, ich zagospodarowania oraz wykorzystania poza uzgodnieniem z WKZ oraz instytucjami nadrzędnymi z tytułu podległości służbowej zarządca zgłasza również do Departamentu Infrastruktury Ministerstwa Obrony Narodowej.

3. Zasady planowania ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych na wypadek szczególnych zagrożeń

3.1. System ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych

3.1.1. Ochrona zabytków przed zagrożeniami jest jednym z podstawowych zadań zarządcy zabytku nieruchomego. Zarządca wojskowych nieruchomości zabytkowych jest zobowiązany do planowania, przygotowania i realizacji przedsięwzięć zmierzających do ich ochrony przed zniszczeniem lub uszkodzeniem w postaci działań:

- a) zapobiegawczych,
- b) dokumentacyjnych,
- c) zabezpieczających,
- d) ratowniczych,
- e) konserwatorskich.

3.2. Rodzaje zagrożeń

3.2.1. Zagrożeniami powodowanymi siłami natury, są w szczególności:

- a) pożar,
- b) powódź,
- c) ulewa lub zalanie z innych przyczyn,
- d) wichura,
- e) trąba powietrzna,
- f) nagły i znaczny spadek temperatury,
- g) osunięcia gruntu,
- h) tąpnięcia.

3.2.2. Zagrożenia wynikłe wskutek awarii technicznych lub błędu człowieka:

- a) katastrofa budowlana,
- b) awaria infrastruktury komunalnej (sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i energetycznych),

- c) awaria przemysłowa (skażenie chemiczne, biologiczne i promieniotwórcze).

3.2.3. Zagrożenia wywołane czynnikami społecznymi lub politycznymi:

- a) demonstracje i rozruchy uliczne,
- b) akty wandalizmu, rabunków, kradzieży i dewastacji,
- c) ataki terrorystyczne,
- d) konflikty zbrojne,
- e) sytuacje kryzysowe.

3.3. Zadania komórek i jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej

3.3.1. Zarządca na podstawie odrębnych przepisów, odpowiada za ochronę wojskowych nieruchomości zabytkowych bez względu na stan zachowania.

3.3.2. Kierownik jednostki organizacyjnej resortu obrony narodowej sprawującej trwały zarząd w stosunku do wojskowych nieruchomości zabytkowych w sytuacjach kryzysowych i konfliktu zbrojnego, zadania zapobiegawcze i przygotowawcze realizuje przy udziale administratora poprzez:

- a) opracowanie i aktualizację planów ochrony zabytku,
- b) kontrolę stanu technicznego zabytku,
- c) instalację i utrzymanie sprawności technicznej urządzeń i systemów zabezpieczenia zabytku,
- d) uzupełnienie ewidencji i dokumentacji zabytku,
- e) prowadzenie prac zabezpieczających przy zabytku.

3.3.3. W okresie narastania bezpośredniego zagrożenia:

- 1) zarządca przy ścisłej współpracy z administratorem:
 - a) gromadzi sprzęt i materiały niezbędne do działań zabezpieczających i ratowniczych,
 - b) organizuje i uruchamia system monitorowania zagrożeń, alarmowania i powiadamiania,
 - c) nawiązuje kontakt z właściwymi organami administracji publicznej, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, służbami ratowniczymi, porządkowymi i innymi instytucjami, w celu określenia obszaru współdziałania;
- 2) administrator w porozumieniu z użytkownikiem obiektu zabytkowego:
 - a) przeprowadza demontaż i ukrycie najcenniejszych detali architektonicznych bądź dóbr ruchomych,
 - b) rozmieszcza znaki Konwencji haskiej.

3.3.4. W okresie wystąpienia i trwania sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego zarządca przy ścisłej współpracy z administratorem:

- a) prowadzi działania ratownicze własnymi i przydzielonymi siłami i środkami w ograniczonym zakresie,

- b) współdziała z wyspecjalizowanymi jednostkami ratownictwa lub sił zbrojnych.

3.3.5. Po zakończeniu sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego zarządca przy udziale administratora:

- a) zabezpiecza zabytek przed dalszym zniszczeniem, uszkodzeniem lub dewastacją,
- b) dokumentuje zdarzenia, straty i działania zabezpieczające,
- c) informuje właściwe organy administracji publicznej i jednostki nadrzędne o stratach, podjętych działaniach oraz potrzebach w zakresie niezbędnej pomocy.

4. Plan ochrony zabytków

4.1. Metodyka postępowania

4.1.1. Plany ochrony zabytków nieruchomych lub części składowych należy sporządzić z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

4.1.2. Przed przystąpieniem do opracowania planu ochrony zabytków zarządca powinien:

- 1) Ustalić stan zasobu zabytków nieruchomych podlegających ochronie przez:
 - a) dokonanie porównania stanu ewidencyjnego zabytków z ewidencją prowadzoną przez właściwe organy administracji publicznej i ochrony zabytków,
 - b) uaktualnienie zaistniałych zmian,
 - c) przeprowadzenie oceny stanu utrzymania i zabezpieczenia zabytków przed pożarem, włamaniami i innymi możliwymi zagrożeniami,
 - d) sprawdzenie sprawności systemów zabezpieczeń i alarmowania,
 - e) sprawdzenie stanu dróg dojazdowych do zabytków oraz miejsc możliwości poboru wody;
- 2) Uzyskać dane o prognozowanych zagrożeniach zabytków z gminnego lub miejskiego zespołu reagowania kryzysowego bądź biura bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego;
- 3) Ustalić cenne detale architektoniczne wymagające zabezpieczenia przez:
 - a) dokonanie oględzin zabytków, jego części i cennych detali wystroju architektonicznego,
 - b) ustalenie miejsc najbardziej narażonych na określone zagrożenia;
- 4) Sprecyzować w formie pisemnej zamiar działania w oparciu o wnioski z przeprowadzonych ustaleń oraz uwzględnić priorytety w poszczególnych etapach działania;
- 5) Zaplanować wykonanie innych dokumentów częściowych planu ochrony zabytków takich jak schematy, wykazy i inne, dostosowując je do specyfiki obiektu (obiektów) zabytkowego i jego funkcji użytkowych.

4.2. Główne części planu

4.2.1. Struktura części opisowej planu powinna zawierać:

- 1) Charakterystykę zabytku nieruchomego uwzględniającą:
 - a) nazwę obiektu,
 - b) charakterystykę stylu budownictwa ze względu na epokę, w której został wzniesiony,
 - c) pierwotne i obecne przeznaczenie,
 - d) stan zachowania oryginalnych elementów budowli,
 - e) wykaz elementów wystroju zabytku podlegających zabezpieczeniu i wnioski dotyczące sposobu ich zabezpieczenia,
 - f) ewentualną dokumentację fotograficzną,
 - g) ocenę stanu dokumentacji zabytku (wpis do rejestru zabytków, organ, nr decyzji, datę, syntezę zawartości),
 - h) pozytywne i negatywne uwarunkowania położenia obiektu ze względu na bezpieczeństwo i ochronę zabytku,
 - i) ocenę stanu technicznego obiektu uwzględniającą stan urządzeń zabezpieczających, instalacji, komunikacji wewnętrznej, dojazdów, miejsc poboru i odprowadzania wody;
- 2) Prognozowane zagrożenia zabytku nieruchomego (zespołu lub kompleksu zabytków) uwzględniając:
 - a) prognozę realnych zagrożeń zabytku nieruchomego, zespołu lub kompleksu zabytków, ich skali i możliwych destrukcyjnych skutków dla zabytku w miejscu usytuowania,
 - b) ocenę zagrożeń o charakterze kryzysowym oraz ich charakterystykę,
 - c) ocenę zagrożenia zabytku nieruchomego (zespołu lub kompleksu zabytków) na wypadek konfliktu zbrojnego oraz charakterystykę możliwych zagrożeń ze wskazaniem prawdopodobnego oddziaływania na zabytek, zespół lub kompleks zabytków;
- 3) Wnioski z oceny położenia i zagrożenia zabytku (zespołu lub kompleksu zabytków) zawierające generalne wnioski dotyczące prognozowanego zagrożenia ze względu na położenie oraz sposób zabezpieczenia i ochrony zabytku, zespołu lub kompleksu zabytków;
- 4) Zamiar działania oraz określenie niezbędnych priorytetów uwzględniając:
 - a) zwięzłą koncepcję ochrony ze wskazaniem głównych przedsięwzięć określonych w punkcie 3.3.,
 - b) wyszczególnienie osób odpowiedzialnych za kierowanie ochroną,
 - c) zasady alarmowania i powiadamiania oraz kierowania i współdziałania w trakcie prowadzenia działań zapobiegawczo-ochronnych i ratowniczych;

5) Instrukcję postępowania osób lub grup osób w razie wystąpienia określonych sytuacji kryzysowych z uwzględnieniem:

- a) sposobu powiadamiania,
 - b) miejsca stawienia się oraz zasad postępowania zespołu osób wyznaczonych do prac zabezpieczająco-ochronnych;
- 6) Sposób ochrony zabytku, zespołu lub kompleksu zabytków ze szczegółowym określeniem:
- a) wykazu prac przygotowawczych, organizacyjnych, techniczno-inżynierskich, dokumentacyjnych i innych niezbędnych do wykonania z określeniem czasu ich wykonania,
 - b) wykazu środków technicznych, urządzeń, sprzętu i materiałów przewidzianych do realizacji zadań przygotowawczych, zabezpieczających oraz ratowniczych z określeniem ich przeznaczenia, sposobu pozyskania i miejsc przechowywania,
 - c) osób i zespołów odpowiedzialnych, ze wskazaniem przypisanych im zadań oraz czasu ich wykonania,
 - d) w formie kalkulacji — szacunkowych kosztów wykonania prac przygotowawczo-zabezpieczających;
- 7) Schemat lub opis systemu alarmowania i powiadamiania, kierowania oraz współdziałania i łączności z wykazami adresów, telefonów jednostek ratowniczych, osób funkcyjnych, specjalistycznych służb, instytucji i rzeczoznawców;
- 8) Sposób dokumentowania działań ratowniczych oraz informowania o stratach, szkodach i potrzebach w zakresie ich likwidacji (fotograficzny lub opisowy).

4.2.2. Część graficzna planu zawiera:

- 1) Plan w skali 1:2000 bądź mapę w skali 1:5000 lub 1:10000 usytuowania jednostki organizacyjnej (zabytku, zespołu lub kompleksu zabytków) w terenie ze wskazaniem:
 - a) obiektu zabytkowego, zespołu lub kompleksu obiektów zabytkowych,
 - b) dróg dojazdowych,
 - c) ważnych punktów infrastruktury bezpieczeństwa (hydranty, wyłączniki zasilania prądu, centralnego ogrzewania, gazu, itp.),
 - d) miejsca składowania materiałów i sprzętu do zabezpieczenia,
 - e) rejonów i rodzaju zagrożenia dla zabytków;
- 2) zdjęcie bądź zdjęcia zabytku nieruchomego, zespołu lub kompleksu zabytków wraz z ich opisem;
- 3) zdjęcia detali wystroju architektonicznego podlegających zabezpieczeniu wraz z opisem.

4.2.3. Załączniki do planu ochrony zabytków:

- 1) Wykaz podstawowych znaków umownych w planie ochrony zabytków określony jest w Instrukcji;

- 2) Zarządca sporządza załączniki w zakresie i ilości wynikającej ze specyfikacji zabytku (zespołu lub kompleksu zabytków), dla którego sporządzany jest przedmiotowy plan;
- 3) Wykaz załączników:
 - a) wykaz zabytków nieruchomych zawierający ważniejsze elementy podlegające zabezpieczeniu,
 - b) schemat współdziałania, powiadamiania i łączności,
 - c) zestawienie prac dokumentacyjnych i konserwatorsko-zabezpieczających w razie wystąpienia szkód w zabytkach,
 - d) organizacja prac zabezpieczających przy zabytku, zespole lub kompleksie zabytków z podziałem na prace I i II kolejności,
 - e) plan (sposób) oznakowania zabytku znakiem rozpoznawczym Konwencji haskiej,
 - f) sposób informowania o stratach w zabytkach jednostki organizacyjnej,
 - g) wykaz jednostek organizacyjnych, instytucji i organizacji przewidzianych do udzielenia pomocy w razie zagrożenia.

4.3. Inne wymagania dotyczące planu

4.3.1. Sporządzany plan ochrony zabytków powinien zawierać stronę tytułową według załącznika Nr 2 do wytycznych.

4.3.2. Sporządzany plan ochrony zabytków powinien zawierać spis treści.

4.3.3. W zależności od informacji zawartych w planie ochrony zabytków zarządca w uzgodnieniu z pełnomocnikiem ds. ochrony informacji niejawnych lub właściwym organem ds. ochrony informacji niejawnych:

- a) określa klauzulę niejawności dokumentu,
- b) określa klauzulę niejawności w stosunku do dokumentów cząstkowych planu.

4.3.4. Opracowany plan ochrony zabytków zarządca uzgadnia z WKZ.

4.3.5. Opracowany i uzgodniony plan ochrony zabytków zarządca przedkłada do zatwierdzenia właściwemu organowi administracji samorządowej: wójt gminy (burmistrz lub prezydent miasta).

4.3.6. Plan ochrony zabytków sporządza zarządca w trzech egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron – wykonawcy (zarządca), uzgadniającego (WKZ) oraz zatwierdzającego (prezydent lub burmistrz miasta). Jednocześnie przekazuje zatwierdzoną kopię planu właściwemu użytkownikowi wojskowego obiektu zabytkowego, celem realizacji metod i form postępowania w razie wystąpienia zagrożenia.

4.3.7. Plan ochrony zabytków zarządca powinien aktualizować w terminie do 31 marca każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

4.3.8. Kopie wpisów aktualizacyjnych zarządca przesyła organowi uwzględniającemu oraz zatwierdzającemu.

5. Ewidencja wojskowych nieruchomości zabytkowych

5.1. Zawartość dokumentów ewidencyjnych

5.1.1. Ewidencja wojskowych nieruchomości zabytkowych, sporządzana w formie wykazu powinna zawierać (załącznik Nr 1):

- a) nazwę i numer obiektu lub zespołu (kompleksu) obiektów zabytkowych,
- b) rodzaj lub kategorię zabytku określone w punkcie 2.1.,
- c) miejsce usytuowania zabytku (kompleksu zabytków), adres, dzielnica, gmina, powiat, województwo,
- d) numer kompleksu wojskowego,
- e) nazwę jednostki organizacyjnej sprawującej zarząd nad zabytkiem,
- f) rok budowy,
- g) pierwotne i obecne przeznaczenie,
- h) aktualny sposób użytkowania,
- i) nazwę i adres użytkownika,
- j) numer decyzji i datę wpisu do rejestru zabytków, jak i też w przypadku, gdy obiekt jest objęty ochroną konserwatorską,
- k) datę zatwierdzenia planu ochrony zabytków,
- l) uwagi.

5.2. Prowadzenie ewidencji wojskowych nieruchomości zabytkowych

5.2.1. Ewidencja prowadzona jest, stosownie do kompetencji przez:

- a) Szefostwo Infrastruktury Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych,
- b) Biuro Infrastruktury Specjalnej,
- c) zarządców.

5.2.2. Szefostwo Infrastruktury Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych prowadzi zbiorczą ewidencję wojskowych nieruchomości zabytkowych na podstawie dokumentacji ewidencyjnej pochodzącej bezpośrednio od zarządców wojskowych nieruchomości zabytkowych zgodnie z podległością służbową.

5.2.3. Dyrektor Departamentu Infrastruktury współdziała w sprawach ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych z Generalnym Konserwatorem Zabytków oraz właściwymi terytorialnie WKZ.

5.2.4. Biuro Infrastruktury Specjalnej prowadzi ewidencję wojskowych nieruchomości zabytkowych w oparciu o zbiorczą ewidencję otrzymywaną w terminie do 30 kwietnia każdego roku z Szefostwa Infrastruktury Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych i innych zarządców.

5.2.5. Ewidencja wojskowych nieruchomości zabytkowych podlega aktualizowaniu w terminie do 31 marca każdego roku według stanu na dzień 31 grudnia roku ubiegłego.

5.2.6. Zarządcy prowadzą rozszerzoną i szczegółową ewidencję wojskowych nieruchomości zabytkowych w zakresie podanym w punkcie 5.1. oraz są zobowiązani do sporządzania kart ewidencyjnych zabytków nieruchomych według wzoru stanowiącym załącznik Nr 3 do wytycznych.

5.2.7. Zestawienie zbiorcze zawierające podstawowe informacje o zasobie wojskowych nieruchomości zabytkowych w postaci „Wykazu wojskowych nieruchomości zabytkowych” przesyłane do Biura Infrastruktury Specjalnej w terminach określonych w punkcie 5. stanowi załącznik Nr 1 do wytycznych.

5.2.8. Ewidencję wojskowych nieruchomości zabytkowych zarządca prowadzi w formie papierowej i elektronicznej, inni uprawnieni prowadzą ewidencję w formie elektronicznej.

6. Szkolenia specjalistyczne w zakresie ochrony nieruchomych dóbr kultury

6.1. Zakres stosowania szkoleń specjalistycznych

6.1.1. W ramach obligatoryjnych zajęć kształcenia obywatelskiego, zgodnie z Decyzją Nr 436/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie metodyki szkolenia żołnierzy z przedmiotów „Kształcenie obywatelskie” oraz „Profilaktyka i dyscyplina wojskowa” żołnierze powinni odbyć szkolenie w zakresie ochrony dóbr kultury w wymiarze co najmniej dwóch godzin dydaktycznych w skali roku.

6.1.2. Szkolenia, o których mowa w punkcie 6.1.1. mogą być realizowane w ramach szkoleń programowych lub uzupełniających realizowanych w komórkach lub jednostkach organizacyjnych, w których żołnierze pełnią służbę.

6.1.3. Żołnierze oraz pracownicy resortu zajmujący się problematyką ochrony nieruchomych dóbr kultury powinni brać udział w szkoleniach lub kursach doskonalących organizowanych przez organy i instytucje zawodowo zajmujące się problematyką ochrony zabytków w wymiarze co najmniej 16 godzin dydaktycznych nie rzadziej niż raz na 2 lata.

6.1.4. Szkolenia, o których mowa w punkcie 6.1.3. mogą być organizowane przez Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej po uprzednim uzgodnieniu zainteresowanych stron na szczeblu Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Departamentu

Infrastruktury oraz Departamentu Wychowania i Promocji Obronności.

6.2. Osoby odpowiedzialne za organizację szkoleń

6.2.1. Obowiązek organizacji i realizacji szkoleń dla żołnierzy, o których mowa w punkcie 6.1.1. spoczywa na kierownikach, szefach, dyrektorach, komendantach i dowódcach jednostek i instytucji resortu obrony narodowej, w których żołnierze pełnią służbę.

6.2.2. Obowiązek zapewnienia uczestnictwa w szkoleniach i kursach, o których mowa w punkcie 6.1.3. dla osób bezpośrednio zajmujących się ochroną wojskowych nieruchomości zabytkowych, spoczywa na kierownikach, szefach, dyrektorach, komendantach i dowódcach jednostek organizacyjnych resortu, które sprawują trwały zarząd w stosunku do nieruchomych obiektów zabytkowych.

6.3. Program szkoleń

6.3.1. Program szkoleń powinien obejmować w szczególności:

- a) podstawowe akty prawne regulujące problematykę ochrony nieruchomych dóbr kultury,
- b) podstawowe zasady i sposoby ochrony zabytków nieruchomych,
- c) podstawowe obowiązki jednostek organizacyjnych resortu odpowiedzialnych za ochronę wojskowych nieruchomości zabytkowych,
- d) zasady dokonywania wpisów lub skreśleń wojskowych nieruchomości zabytkowych będących w użytkowaniu wojska,
- e) metodykę wykonywania planów ochrony zabytków.

6.3.2. Szczegółowy zakres tematyki obowiązującej w procesie szkolenia żołnierzy oraz pracowników resortu obrony narodowej określony jest w Załączniku Nr 1 do „Instrukcji w sprawie przestrzegania zasad ochrony dóbr kultury w działaniach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” wprowadzonej Decyzją.

7. Postanowienia końcowe

7.1. Ochronę wojskowych nieruchomości zabytkowych pozostających w trwałym zarządzie MON należy prowadzić na zasadach określonych w odrębnie obowiązujących przepisach dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, w zakresie dotyczącym zabytków nieruchomych.

WZÓR WYKAZU WOJSKOWYCH NIERUCHOMOŚCI ZABYTKOWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ZASOBACH ZARZĄDCY

Lp.	Nazwa i numer obiektu	Nr kompleksu	Rodzaj lub kategoria zabytku*	Miejsce usytuowania (adres, dzielnica, gmina, powiat, województwo)	Nazwa i adres użytkownika obiektu	Rok budowy	Pierwotne/obecne przeznaczenie	Aktualny sposób użytkowania	Nr i data wpisu do rejestru zabytków**	Jednostka organizacyjna sprawująca zarząd nad zabytkiem	Data zatwierdzenia planu ochrony zabytków	Uwagi

*

<i>Skrót</i>	<i>Grupa rodzaju zabytku</i>
ZPDP	Zespoły pałacowe i dworsko - parkowe
OZR	Obiekty i zespoły rezydencyjne
ZS	Zabytki sakralne
OTB	Obiekty techniki i inne wg terminologii prawa budowlanego
MP	Miejsca pamięci
ZKAO	Obiekty i kompleksy architektury obronnej

** oraz w przypadku gdy jest objęty ochroną konserwatorską

Uwzględnić podział na województwa w każdym RZ1, SZ1, WZ1

Egz. nr

ZATWIERDZAM

.....

PLAN

OCHRONY ZABYTKU NIERUCHOMEGO

NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

DLA

.....

.....

w, ul.

UZGODNIONO :

OPRACOWAŁ :

(tytuł naukowy lub stopień imię i nazwisko)

.....

.....

dn.

..... – (miesiąc) – (rok)

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU

Nazwa Obiektu:

.....

Miejscowość:

Adres:

województwo:

gmina:

Nr kompleksu:

Nr Księgi Wieczystej:

Nr Katastru Nieruchomości działka obręb

Kubatura:

Powierzchnia użytkowa:

Powierzchnia terenu:

Kategoria Zabytku *):	budynek	☐
	pomnik historii	☐
	miejsce pamięci	☐
	zabytek przemysłu i techniki	☐
	architektura obronna	☐
	zabytek sakralny	☐
	muzeum	☐
	archiwum	☐

*) zaznaczyć właściwe

Czas powstania:

Rejestr zabytków: Nr z dnia

Przeznaczenie pierwotne:

Użytkowanie obecne:

Dane posiadacza i użytkownika:

zarządca:

adres:

użytkownik:

adres:

Stan zachowania: stan techniczny: bardzo dobry, dobry, dostateczny, zły^{*)}

Opis:

.....

.....

.....

.....

*) niepotrzebne skreślić

Historia Obiektu:

Opis Obiektu (sytuacja, materiał, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie):

Prace budowlane i konserwatorskie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Najpilniejsze postulaty konserwatorskie:

.....

.....

.....

.....

.....

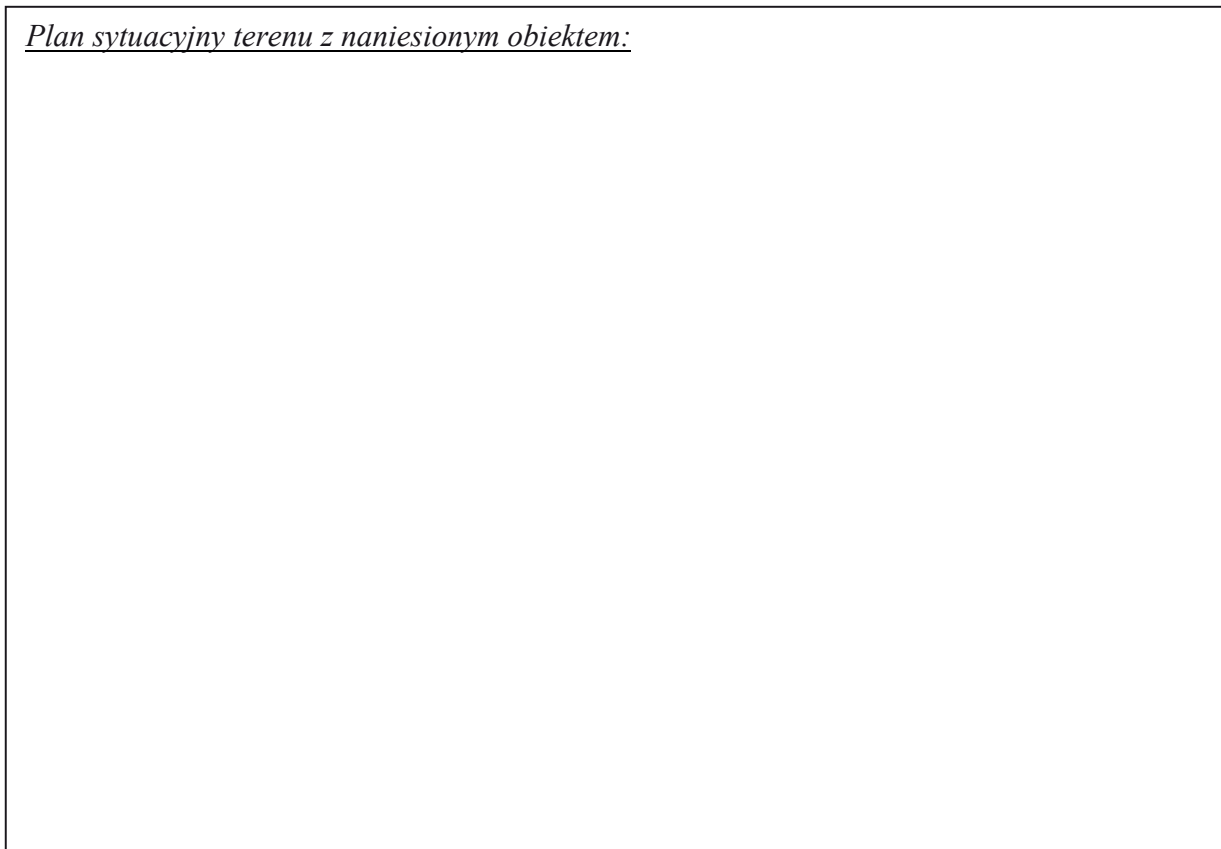
.....

.....

.....

.....

Plan sytuacyjny terenu z naniesionym obiektem:

Dokumentacja zdjęciowa: